
Byrådets temamøde om sundhedspolitik den 24. april 2019 – input fra cafedrøftelserne

Input til visionen

Der er et vist overlap mellem de input, der blev givet i forhold til spørgsmålet om, hvad Aabenraa Kommune skal være kendt for i forhold til sundhed og spørgsmålet om, hvilke forandringer vi vil skabe med den kommende sundhedspolitik. I det nedenstående er de oplistet samlet.

- Et brud med de negative udviklingstendenser set i Sundhedsprofilundersøgelserne
- En satsning på at udnytte mulighederne i velfærdsteknologi og digitale løsninger på sundhedsområdet for at kunne håndtere, at der bliver flere 'kunder' og færre 'hænder' – bl.a. via apps, der fremmer bevægelse
- Udnyttelse/anvendelse af andre kommuners viden
- Viden om og koordination af, hvad der er sat i gang på tværs af kommunen og hvad der virker
- Glade børn og unge
- En god børnetandpleje
- En god misbrugsbehandling
- En røgfri kommune / røgfri kommunale arbejdspladser
- En tidlig og forebyggende indsats, helt fra de små børn
- En kommune, der arbejder med sundhed på tværs alle politisk udvalg
- Et 'sundheds-investeringsprojekt' a la KIK-projektet
- En kommune, der gør mere ved det psykiske helbred, bl.a. forebygger ensomhed og samarbejder med uddannelsesinstitutioner om mental sundhed
- En kommune, der er forberedt på at tage flere behandlingsopgaver i det fremtidige sundhedsvæsen
- Lighed i sundhed og ligestilling mellem somatiske og psykiske sygdomme
- Et lavt sygefravær hos borgerne
- En borgernær sundhedspolitik, der er kendt af alle, og som kan 'mærkes og føles'
- Information og kommunikation omkring sundhedspolitikken skal opprioriteres

I forhold til spørgsmålet om, hvad der er kommunens henholdsvis borgerens ansvar blev der givet en række input, som dækker forskellige positioner mellem yderpunkterne fra 'borgeren har hele ansvaret' til 'kommunen har hele ansvaret':

- Kommunen skal fokusere på at 'hjælpe dem der hjælper', privat (med-)ansvar er en forudsætning for succes
- Borgeren skal tage ansvar for sin egen og for personer i sit netværks sundhed, kommunen har ansvar for at sætte rammerne
- Kommunen kan give oplysning og information og skabe viden, men den må ikke træffe sundhedsvalgene for borgerne, så bliver den formynderisk
- Ansvar for egen sundhed skal differentieres på aldersgrupper, børn har mindre ansvar for egen sundhed, her har forældrene ansvar
- Kommunen skal yde en differentieret indsats på sundhedsområdet, det er i orden at gøre forskel på borgerne, der hvor indsatsen kan 'løfte' mest, skal der bruges flest ressourcer
- Kommunen skal hjælpe, når borgerne ikke kan træffe de 'rigtige'/sunde beslutninger
- Kommunen må gerne bruge både pisk og gulerod for at opnå større sundhed hos kommunens borgere

Input til mål og fokusområder – fordelt på målgrupper

Børn og unge

- Det basale skal være på plads – morgenmad, motion m.m.
- Stop for rygestart - ingen børn og unge begynder at ryge, 'X:it', røgfri skolematrikler
- Færre overvægtige børn, madordning i skolerne
- Fokus på ergonomi, gode 'sunde' møbler og rygge i barndommen
- Fokus på det mentale:
 - bekæmpelse af mobning, udelukkelse fra fællesskaber og ensomhed
 - udbredelse af Headspace til mindre byer
 - mobilfri skole
 - støtte til fysiske mødepladser (i m t digitale)
 - børn skal vide, at det er ok at være 'uperfekt'

Voksne

- Fokus på KRAM(S)-faktorerne; Kost/vægt, Rygning, Alkohol, Motion og Stress
- Fokus på sammenhæng mellem arbejde og sundhed; det er sundt at arbejde, og sunde borgere er gode, produktive medarbejdere
- Præmiering af projekter på arbejdspladserne vedr. vægttab og rygestop
- Lav en pårørendepolitik, der hjælper de pårørende, så de ikke står alene

Ældre

- Længere levetid og flere gode leveår
- Fokus på frivillige og på aktive fællesskaber
- Tidligere forebyggende hjemmebesøg
- Bekæmpelse af ensomhed hos ældre, støt oprettelse af 'oldekoller'
- Transformation af transport, så mobiliteten øges, styrkelse af Flextrafik
- Fokus på de lokale aktiviteter, der findes, fremfor på kørsel

Kronikere

- Forebyggende indsats
- Viderefør elementer fra den nuværende sundhedspolitik
- Brug belønning fx i forhold til rygestop og vægttab
- Et spørgsmål som blev rejst af et byrådsmedlem, men som man ikke nåede at diskutere: Er det ok, at man må dø 10 år før, fordi man har valgt at ryge hele livet?

Psykisk syge og psykisk sårbare

- Styrkelse af beredskabet hos pårørende til borgere med psykisk sygdom
- Styrket og mere håndholdt indsats på misbrugsområdet

Input, der går på tværs af målgrupper

- God, sund og sønderjysk mad
- Økonomisk støtte til at kvinderne er mindre på arbejdsmarkedet, deraf mere ro i familierne og deraf bedre mental sundhed
- Sundhedspolitikken skal fokusere på tværgående sektorsammenhænge
- Sundhedspolitikken skal fokusere på få, prioriterede og opnåelige indsatser
- Mental sundhed er vigtigere end overvægt
- Øget synlighed og tilgængelighed af idrætsfaciliteter
- Tidlig indsats gennem rehabilitering
- Det sunde valg skal være nemt
- 'Når man falder udenfor skal man falde blødt'
- 8 år er for lang løbetid for en sundhedspolitik, bør snarere være 4 år

Input til spørgsmålet 'Hvad kan/vil I som byrådspolitikere gøre for at fremme 'et aktivt og sundt fællesskab'?

- Politikerne kan gå foran med det gode eksempel og fungere som rollemodeller, holde op med at ryge og deltage i sundhedsevents
- Politikere kan hjælpe med kommunikation af sundhedsaktiviteter
- Politikere kan fremme og promovere de gode eksempler, ex. SOSU Syd, der er en røgfri skole og som på andre måder fremmer elevernes sunde valg
- Politikere kan være synlige og promovere sundhed v. foreningsmøder
- Politikere skal sikre sammenhæng mellem forskellige planer og politikker
- Sundhed skal frem i alle virksomhedsaftaler
- Sundhedspolitikken skal udbredes og kommunikeres
- Politikere skal skabe rammerne og 'nudge' – man kan ikke tvinge folk
- Politikere skal sikre gode rammer til bymiljøet, aktivitetsskabende pladser, Aktiv Campus mv.
- Politikere skal hjælpe dem, der hjælper andre - det skal være nemt og attraktivt at være frivillig og de frivillige og foreningslivet skal understøttes, så det ikke er så tungt administrativt
- Politikere skal kræve, at der indhentes og bruges viden fra alle relevante parter (børnene og de unge, fagpersoner og forældre, forskningen og andre kommuner) for at sikre, at vi har viden nok om, hvad der virker.